

Samenvatting

Beschikbaarheid van voldoende en gekwalificeerde werknemers is een steeds belangrijker wordende vestigingsplaatsfactor voor bedrijven. Door de ligging van Zuid-Limburg is onze regio niet in staat te voldoen aan de behoeftes van de bedrijven inzake voldoende medewerkers zonder gebruik te maken van grenswerkers, expats, internationale studenten/afstudeerders.

De Grensinfopunten Aken-Eurode en Maastricht, de Services Grensarbeid Kerkrade en Maastricht, het Expat Centre Maastricht Region verzorgen de dienstverlening voor de grensoverschrijdende en internationale werknemers en adviseren en ondersteunen regionale bedrijven. Ook neemt de regio Zuid-Limburg deel aan het landelijke programma Talent Coalition, een programma van de Rijksdienst Voor Ondernemers (RVO).

Gezien het toenemend belang van deze niet-lokale medewerkers beslissen Heerlen, Maastricht en Sittard-Geleen samen te werken om zo de groeiende vraag naar noodzakelijke dienstverlening voor werkgevers en werknemers te kunnen blijven ondersteunen. Dit heeft geleid tot een samenwerkingsovereenkomst tussen de drie gemeenten waarin hun financiële bijdrage aan deze diensten voor de periode 2024-2027 is vastgelegd.

Beslispunten

1. In te stemmen met de Samenwerkingsovereenkomst 'aanpak van de Euregionale en internationale arbeidsmarkt'.
2. De wethouder Economie te mandateren
  - a. De Samenwerkingsovereenkomst te tekenen.
  - b. De Samenwerkingsovereenkomst bij te stellen indien Parkstad Limburg de positie van Heerlen overneemt als partij in de overeenkomst.

Besluit Burgemeester en Wethouders d.d. 28 november 2023:

Conform.

1. Aanleiding

Beschikbaarheid van voldoende en gekwalificeerde werknemers op alle niveaus (kunde en kennis) is een steeds belangrijker worden vestigingsplaatsfactor.

De regio Zuid-Limburg is zelf niet in staat te voldoen aan de behoefte van de werkgevers aan voldoende werknemers. Grenswerkers, kenniswerkers en internationale studenten zijn ook nodig.

Sinds 2010 hebben zich successievelijk diensten ontwikkeld die zich richten op de Euregionale en de internationale arbeidsmarkt. Het betreffen:

- Holland Expat Centre South, dependance Maastricht (2010 - 2017)
- Grensinfopunt Aken Eurode (2012)
- Service Grensarbeid Kerkrade (2016)
- Grensinfopunt Maastricht (2017)
- Service Grensarbeid Maastricht (2018)
- Expat Centre Maastricht Region (autonoom 2018, inclusief de IND vanaf 2019)
- Het landelijk (Rijks)programma 'Talent Coalition' (2023)

Deze diensten zijn tot nu toe projectmatig, in tijdelijkheid en deels onzeker gefinancierd. Dat belemmert de ontwikkeling en groei van de diensten en doet geen recht aan het belang van deze diensten 'als basis infrastructuur' voor de arbeidsmarkt van Zuid-Limburg.

2. Context

Organisatie arbeidsmarkt

De arbeidsmarkt van Zuid-Limburg kent een lokaal/regionale en een Euregionale/internationale component. Beide aspecten zijn nodig om de bedrijven en werkgevers in deze regio te voorzien van voldoende werknemers.

Het UWV en de drie werkgeversservicepunten zetten zich 'van oudsher' en structureel in voor de lokale en de regionale arbeidsmarkt. Hun focus ligt vooral op de inwoners in de uitkering of bijstand.

Voor wat betreft de eurionale/internationale werknemers pakken de grensinfopunten en de services Grensarbeid zich op de Euregionale werknemers en het Expat Centre Maastricht Region en Talent Coalition zich op de internationale expats.

In de voorliggende samenwerkingsovereenkomst worden de exacte rollen en taken van deze diensten uitgewerkt en wordt de financiering geregeld.

Samenhangende regionale aanpak

De gemeenten Heerlen, Sittard-Geleen en Maastricht werken sinds 2021 aan het in samenhang ontwikkelen van de grensoverstijgende arbeidsmarkt voor heel Zuid-Limburg. De drie centrumsteden hebben afgesproken dat zij vanuit hun centrumrol de voortrekkersrol nemen doch dat de aanpak ten goede moet komen voor heel Zuid-Limburg. De beoogde werking is (Eu)regionaal en internationaal, gericht op inwoners, (potentiële) werknemers en werkgevers, voor alle kunde- en kennisberoepen.

Dat heeft geleid tot besluiten van de gemeenten in 2022 (Maastricht) en begin 2023 (Heerlen en Sittard-Geleen) om de voornoemde diensten vanaf 2024 te borgen en 2023 te zien als een transitiejaar.

Afgesproken is om in dat transitiejaar:

- Het transitiejaar 2023 incidenteel te dekken.
- Een samenwerkingsovereenkomst op te stellen tussen de drie gemeentes.
- Een 'coalition of the willing' op te zetten van ondersteunende triple helix partners.
- Prestatie indicatoren voor de diensten uit te werken.
- Te verkennen welke derde financiële partners gevonden kunnen worden.
- De beoogde synergie tussen de diensten uit te werken met de diensten die zich richten op de lokale en regionale arbeidsmarkt.

De uitwerking van al deze aspecten is gebeurd en wordt in de nu ter goedkeuring voorliggende samenwerkingsovereenkomst verder uitgewerkt.

Door deze Samenwerkingsovereenkomst wordt:

- De continuïteit van de diensten voor de grensoverstijgende arbeidsmarkt geborgd.
- De noodzakelijke groei in kwantiteit en kwaliteit mogelijk gemaakt.
- De werking niet alleen voor, maar ook in en met de regio van deze diensten versterkt.
- De synergie onderling en met de diensten voor de lokale en regionale arbeidsmarkt versterkt (effectieve en efficiënte werking).

Versterking MKB

De aanpak euregionale arbeidsmarkt biedt kansen voor MKB-ondernemers in de regio
De aanpak in de richting van één Euregionale arbeidsmarkt biedt meer ontplooiingskansen voor werknemers en meer ontwikkelkansen voor werkgevers. De gerichte dienstverlening op

grensarbeiders en (internationale) kenniswerkers verrijkt het aanbod voor de ondernemer in het brede MKB, dat hiervan ook kan profiteren. In de voor Zuid-Limburg door Sittard-Geleen getrokken landelijke 'Actieagenda MKB-dienstverlening' staat de vraag van deze MKB-ondernemer centraal. In dit geval de vraag naar goed gekwalificeerd personeel om producten, diensten en bedrijfsprocessen klimaat-neutraal, inclusief en digitaal te maken.

De diensten voor de grensoverstijgende arbeidsmarkt gaan zich ook inzetten voor het MKB, met prioriteit voor het stuwende MKB (starters, doorstarters, innovatieve bedrijven, toeleveranciers van regionale speerpunt bedrijven (zoals de med-tech of automotive) en de campussen.

3. Gewenste situatie

Beoogd is een *structurele* samenwerking tussen de drie gemeenten. Daarbij worden gewerkt met vierjarige financieringsperiodes. Hiervoor is een Samenwerkingsovereenkomst opgesteld.

In de samenwerkingsovereenkomst zijn de afspraken tussen de gemeenten vastgelegd voor de continuering van de diensten, de gezamenlijke verantwoordelijkheid en jaarlijkse bijdrage aan de financiering van de diensten

In de samenwerkingsovereenkomst wordt overeengekomen dat gemeente Maastricht penvoerder is. Gemeenten Heerlen en Sittard-Geleen dragen via Maastricht bij in de financiering.

4. Effect op duurzaamheid en/of gezondheid

Niet van toepassing.

5. Effect op de openbare ruimte

Niet van toepassing.

6. Personeel en organisatie

Ontwikkeling

De werknemers van GIP Maastricht en ECMR zijn in dienst bij gemeente Maastricht.

De projectleider internationale arbeidsmarkt en de coördinator van de Talent Coalition (1 fte) wordt gedetacheerd vanuit het Werkgeversservicepunt Podium24 naar de gemeente Maastricht.

Ten gevolge van de stijgende vraag/behoefte naar dienstverlening door werkgevers, werknemers en inwoners is de druk op de capaciteit van de diensten tot nu toe al sterk toegenomen. Verwacht wordt dat deze stijging zich verder zal doorzetten. Daarom is er een noodzaak tot uitbreiding/groei van de

(vooral frontoffice) formatie van de diensten. Voor die diensten waar Maastricht hosting organisatie is, zal deze uitbreiding van de formatie plaatsvinden binnen de gemeente Maastricht.

Risico

Daar waar de formatie-uitbreiding betrekking heeft op het door gemeente Maastricht gehoste GIP Maastricht is er een kleine kans op een financieel risico voor gemeente Maastricht. Echter dit risico is oorzakelijk niet afwijkend ten opzichte van het risico ten gevolge van het besluit van uw College in 2019 over de "Doorontwikkeling Maastricht International Centre 2019-2024". Door de rendabele formatie-uitbreiding van het GIP Maastricht in de periode 2023-2027 van 1,5 fte wordt de omvang van het risico in financiële zin wel groter (stijging van € 350.000 naar € 465.000 als gevolg van de aangegeven formatie-uitbreiding). Voor de goede orde, dat betekent dat het risico totaal (het oude c.q. al besloten risico) en het nieuwe in totaal bedraagt € 465.000.

Aan de uitbreiding van de onrendabele formatie van het Expat Centre Maastricht Region in de financieringsperiode (met ook 1,5 fte) is overigens geen verder financieel risico verbonden. Reden is dat deze kosten gedekt worden via de eigen financiële inbreng van Maastricht.

De afspraken omtrent o.a. de cofinanciering van het GIP Maastricht, naast gemeente Maastricht bestaande uit Rijk, Provincie Limburg, gemeente Sittard-Geleen, gemeente Heerlen zijn vastgelegd in een convenant met het Rijk en de provincie en zoals nu voorligt in een samenwerkingsovereenkomst. Hierin zijn voorwaarden omtrent de opzegtermijn opgenomen; deze bedraagt minimaal 1,5 jaar. Dat geeft gemeente Maastricht een ruime termijn voor het zoeken van andere dekkingsmogelijkheden (via derden) dan wel het vinden van een andere functie voor de medewerkers.

7. Informatiemanagement en automatisering (incl. Smart City)

Niet van toepassing.

8. Financiën

De gemeenten Heerlen, Maastricht en Sittard-Geleen spreken af de diensten die zich richten op de Euregionale en internationale arbeidsmarkt van Zuid-Limburg structureel te borgen. Dit is vastgelegd in een samenwerkingsovereenkomst. Hierin zijn ook de (maximale) financiële bijdragen voor de eerste financieringsperiode 2024-2027 vastgelegd.

In de samenwerkingsovereenkomst zijn voor de financieringsperiode 2024-2027 de volgende maximale bijdragen (in €) per gemeente opgenomen:

	2024	2025	2026	2027
Sittard -Geleen	245.188	257.788	257.788	257.788
Heerlen	403.705	425.585	425.585	424.585
Maastricht	604.733	648.253	648.253	648.253
	1.253.625	1.331.625	1.331.625	1.331.625

De begrote kosten van diensten in zijn totaliteit in 2024 ca. € 2.9000.000.

Dat betekent dat ca. € 1.650.000 (bijna 60%) wordt bijgedragen door al langjarig betrokken derde partners zoals Ministerie van SZW, Land NRW, Provincie, Stad Aachen, Arbeitsagentur, Vlaamse Dienst voor de Arbeidsbemiddeling en UWV.

Voor gemeente Maastricht heeft het aangaan van de Samenwerkingsovereenkomst 'aanpak Euregionale en internationale arbeidsmarkt' geen budgettaire consequenties. De benodigde middelen zijn middels de besluitvorming in 2019 omtrent "Doorontwikkeling Maastricht International Centre 2019-2024" reeds beschikbaar gesteld.

Subsidiegrondslagen

De Samenwerkingsovereenkomst biedt voor Heerlen en Sittard-Geleen de basis om hun langjarige subsidie aan Maastricht formeel te kunnen uitwerken.

De Algemene Wet Bestuursrecht (artikel 4.23 lid 3 onder c Awb) en de Algemene subsidieverordening (Asv) Maastricht bieden de grondslag voor de subsidies van Maastricht aan de afzonderlijke diensten. Hiervoor zijn de extern gehoste diensten (Grensinfopunt Aken Eurode en de Services Grensarbeid Kerkrade en Maastricht) in de begroting van Maastricht opgenomen als begrotingssubsidie.

Maastricht host zelf GIP Maastricht, Expat Centre en Talent Coalition. Hiervoor is het apart opnemen als begrotingssubsidie niet nodig. Deze worden meegefinancierd vanuit de gebundelde bijdragen van de drie gemeenten.

9. Aanbestedingen

Niet van toepassing.

Met de interne 'Verwervingstafel' is de aard van de financiële relatie met de extern gehoste diensten afgestemd. De tafel adviseert te kiezen voor subsidie. Afspraak is dat na de eerste

financieringsperiode van 4 jaar weer samen wordt gezien hoe dan de ontwikkelingen van de diensten

zijn geweest en wat dan weer de beste keuze is (subsidie of inkoop).

10. Participatie tot heden

De aanpak is afgestemd met Heerlen en Sittard-Geleen.

Zij is ook afgestemd met diverse werkgevers, intermediairs, campussen en kennisinstellingen. Deze vormen samen de 'coalition of the willing' en dragen de grensoverstijgende arbeidsmarkt mee uit.

11. Voorstel

1. In te stemmen met de Samenwerkingsovereenkomst 'aanpak van de Euregionale en internationale arbeidsmarkt'.
2. De wethouder Economie te mandateren
  - a. De Samenwerkingsovereenkomst te tekenen.
  - b. De Samenwerkingsovereenkomst bij te stellen indien Parkstad Limburg de positie van Heerlen overneemt als partij in de overeenkomst.

12. Uitvoering, evaluatie en vervolg

Beoogd is dat de College' s van de drie gemeenten gelijktijdig besluiten.

De formele ondertekening van de Samenwerkingsovereenkomst door de drie gemeenten (dan wel Parkstad Limburg in plaats van Heerlen) en van de Coalition of the Willing is voorzien tijdens een 'mini conferentie' in februari 2024.

Na besluitvorming zullen via het subsidiebureau de subsidieverleningen 2024 aan de extern gehoste diensten plaatsvinden.